

แม่น้ำโบราณ : โดยเรวัตร์ พันธุ์พัฒนา ผลงานประติมากรรมสิ่งแวดล้อมในชุมชน
หมวดหมู่ สิ่งแวดล้อม , 18 กรกฎาคม 61

หากพญานาคสะท้อนความในใจออกมาได้?

จะเป็นอย่างไร

จากเรวัตร์ พันธุ์พัฒนา เรื่อง "แม่น้ำโบราณ"

กูอยู่ที่นี้ ในหัวใจโบราณ มนุษย์เอ๋ย

กูดำรงอยู่ตั้งแต่ครั้งแรกเริ่มกำเนิดโลกใบนี้ ก่อนศาสนาทั้งหลายทั้งปวง ก่อนอารยธรรมทั้งหลายทั้งปวง

กูเฝ้าดูพวกมึงอยู่ตลอดเวลา เหล่ามนุษย์หลากหลายสีผิว เหลือง ขาว ดำ เหล่ามนุษย์ผู้ถูกสาปให้เกิดขึ้นมาเพื่อค้นหาหัวใจของตนเอง นำประหลาดไหม? ค้นหาหัวใจของตนเอง

ลำตัวและเกล็ดของกูดุสงสะท้อนแสงตะวันเป็นสีทอง กูเฝ้ามองดูพวกมึงดำรงชีวิตอยู่บนชายฝั่ง เคลื่อนไหวอยู่ในลำน้ำ แต่พวกมึงไม่เคยได้ยินเสียงลมหายใจของกูดุสงสักคน ลมหายใจที่ปราณีเพรียกอยู่รายรอบกายของพวกมึง

พรายฟองสีทองของความหลับฝัน

ท่ามกลางความสงบสดลึกลับของโลกดึกดำบรรพ์

ขณะพวกมึงพากันลงชาย วางเบ็ดราว ดักลอบ หรือเก็บผักหญ้า

หากว่าพวกมึงสงบนิ่งเพียงพอ พวกมึงก็จะเป็นหนึ่งเดียวกับกู ด้วยดวงจิตที่สันโดษสมถะเท่านั้น พวกมึงจึงจะสามารถมองเห็นกู

พวกมึงเคยมองเห็นกระต่ายในดวงจันทร์กันบ้างไหม?

อย่าตื่นตูมกันไปนักเลย

ศาสดาของพวกมึงไม่เคยกล่าวไว้หรือหรือ ว่าอะไร-อะไรในโลกนี้ล้วนไม่จริงยั่งยืน แม้กระทั่งโลกเอง หรือตัวของศาสดาเอง

อย่าตื่นตูมกันไปนักเลย แต่จงตื่นขึ้นเถิด ตื่นขึ้นแล้วกวาดสายตาไปรอบๆตัว มองออกไปข้างนอก มองเข้าไปข้างใน

หากว่าพวกมึงยังปรารถนาค้นพบหัวใจ

ดวงจันทร์ข้างงดงาม

และจะงดงามยิ่งหากว่ามีหญิงสาวสักคนหนึ่ง หญิงสาวผู้ยืนอยู่ที่บ้านหน้าต่างของคำคืน ท่ามกลางกลิ่นดอกไม้ในลมรำเพย

หญิงสาวในบ้านไม้เก่าแก่ ในฤดูกาลแห่งพรรษา เธอเฝ้าเว้าวอนจันทร์ ขอเพียงอย่าให้สายฝนทิ้งช่วงเลย จันทร์เจ้าขา

ต้นข้าวในผืนนากำลังเติบโตแตกกอ

ขออย่าให้เธอต้องจำพรากจากบ้านเกิดและผู้เฒ่าผู้แก่เลย พรากจากไปสู่เมืองใหญ่และนิคมแห่งอุตสาหกรรม

ขอให้เธอได้จมอยู่ในปลักตมแห่งนี้ต่อไปเถิด

ขอให้สองแขนได้ออบกอดโค้งรวงสีทองสุกปลั่ง

และให้เธอได้ซบซ่านบทกลอนรับขวัญแม่โพสพ ดุจเดียวกับหัวใจเก่าแก่ของปู่ย่าตาทวดในครั้งกระโน้น

ว่าไหม ความใฝ่ฝันนั้นงดงามปานดวงจันทร์

และมีคุณค่าเสมอสายฝน

กูพร้อมอยู่เสมอที่จะพร่างพรูเป็นน้ำฝน

ขณะความใฝ่ฝันขึ้นไปท่องเที่ยวอยู่ในฟากฟ้า

เหมือนเด็กน้อยที่แอบหนีแม่ไปเที่ยวงานสวนสนุก

ตื่นตาตื่นใจอยู่บนชิงช้าสวรรค์ ได้ควงขี้นมาหมุน รอบแล้วรอบเล่า เสียงหัวเราะก็คือเสียงฟ้าร้อง

ก่อนที่กูจะตกลงมา

กลับคืนสู่เรือนเหี้ยด้วยใจอาลัยอาวรณ์

พวกมึงเคยแหงนเงยเฝ้ามองเมฆบ้างไหม? มวลเมฆที่เคลื่อนขบวนผ่านหัวของพวกมึงไปวันแล้ววันเล่า คืบแล้วคืบเล่า มวลเมฆ

ซึ่งเป็นมวลความฝันของกู เป็นกลุ่ม เป็นเกลียว เป็นกลีบ หรือเป็นเกล็ด

ความฝันอันประกอบด้วยแสงแดด ฤดูกาล ความมืด ความแปรปรวน ความไหลเนื่อง และความไม่สิ้นสุด

เหล่ามนุษย์ผู้เคลื่อนไหวอยู่สองฟากฝั่ง ฟากฝั่งของสายน้ำไม่หวนคืน

ฉากเช่นบางศาสดาของพวกมึง

บางศาสดาผู้ค้นพบหัวใจของตนเอง ขณะนั่งเฝ้าเพ่งพิศชีวิตด้านในอยู่ที่ริมฝั่งสงบสงัดที่ไหนสักแห่ง

ฉากเช่นพวกมึงบางคนได้แก่ปลาตัวสุดท้ายออกจากตาข่าย แล้วร้องบอกกับตัวเองว่าพอแล้ว ควรเก็บตาข่ายขึ้นจากลำน้ำได้แล้ว วันนี้พอเพียงแล้ว

และในโมงยามขณะนั้น ภูได้มองเห็นนกแสงตะวันตัวหนึ่งบินมาจับที่ป่าไผ่ของชาวประมงผู้นั้น พลังก็ร้องเพลงด้วยน้ำเสียงที่เปล่งกังวานราวระฆังแก้ว

และภูไม่ยอมจากไป

ภูจะไม่จากไปไหน หากว่าพวกมึงทุกคนพากันค้นพบหัวใจของตนเอง

เหล่ามนุษย์ผู้ต้องคำสาปเอ๋ย

หนทางนั้นๆเฝ้ารอพวกมึงอยู่

เช่นเดียวกับภู -สัตว์ตึกดำบรรพ์ที่พวกมึงปรารถนาอย่างท่วมท้นที่จะได้พบเห็นสักครั้งในชีวิต

เหล่ามนุษย์หน้าใจ

ยิ่งใกล้-ยิ่งห่างไกล

ราวกับว่าผัสสะของพวกมึงได้ปลาสนาการไปสิ้นแล้ว

ทั้งๆที่พรายฟองละอองทองร้ายร้ายอยู่รายรอบตัวของพวกมึง ทั้งๆที่ลมหายใจอันลึกและยาวคลอเคลื่อนอยู่ในครรลองชีวิตของพวกมึง

พวกมึงกลับคว้าจับได้เพียงน้ำเหลว

ปล่อยให้ปวงสังขารมเล็ดลอดหว่างนิ้วไปเสียสิ้น

และบ่อยครั้งที่ภูได้เข้าไปในความหลับฝันของพวกมึง (อาณาจักรของความฝันที่หดแคบลงทุกขณะ) แต่พวกมึงกลับมองเห็นภูเป็นเพียงสัตว์นำโชคตัวหนึ่งเท่านั้น

สัตว์นำโชคที่จะนำพาลาภยศสรรเสริญมาสู่ชีวิตในภายภาคหน้าของพวกมึง

พวกมึงที่ไม่ยอมออกมาจากถ้ำมืด แม้ว่าจะก้าวมาสู่ยุคสมัยของเทคโนโลยีแล้วก็ตาม

ปล่อยให้ภูฝันร้ายตายเดียวอยู่ในความหลับฝันของพวกมึง

พวกมึงช่างใจดำ

ภูไม่ยอมสาปแช่งซ้ำอีก

แต่ภูจะใจเย็นเฝ้าดูพวกมึงค้นหาหัวใจไปเรื่อยๆ เฝ้าดูไปจนกว่าหัวใจของภูจะพูดว่า-

“เอาละ พอแล้ว เหล่ามนุษย์ชาติทั้งหลาย”

หัวใจของภูได้หยั่งรากลึกลงไปราวไม่สิ้นสุด ราวกับกลับพุทธรันดร

ผ่านเทือกภูโลงไฟ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม สู่อห้วงมหาสมุทร

พวกมึงเคยเฝ้ามองตูดดอกไม้กันบ้างไหม?

ดอกไม้ที่ประกอบขึ้นด้วยดิน น้ำ ลม ไฟ รวมทั้งความฝันใฝ่ของเหล่าภูผิงและผีเสื้อ

ความฝันใฝ่ที่มีที่ว่างทำนองดุดังบทกวี

บทกวีที่ซบซ่านถึงอรุณรุ่ง มวลดอกไม้ และดิน น้ำ ลม ไฟ

ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่เฝ้าบ่มเพาะบทกวี

กวีผู้เฝ้าคิดฝันอยู่ริมฝั่งน้ำ และกวีผู้ท่องเรือมาตามลำน้ำ

บทกวีที่ทำให้ภูนิทรารมณ

ราวกับได้หลับใหลอยู่ในครรภ์ของแม่โลก ท่ามกลางบทเพลงกล่อมหวานเศร้า และหมื่นแสนปีกนกสีดำ

ก่อนจะแว่วยินเสียงของเด็กน้อยดังขึ้นในความหลับฝัน

“แม่จ๋า นี่เมล็ดดอกอะไรกันจ๊ะ ขอหนูปลูกบ้างได้ไหม”

กูร่าให้ออกมา

พวกมึงได้ยินเสียงมันไหม?

ทรวงอกที่สะทกสะทอนของกู กลายเป็นคลื่นขบวนหนึ่ง ก่อนจะเข้ากระแทกชายฝั่ง และได้นำพาดอกไม้สี่เหล็องดอกเล็กๆขึ้น
ซบหาดทรายหมาดชื้น

กูปรารถนาอยากได้ยินเสียงเล็กๆนั้นอีก

เสียงเล็กๆ

เสียงเล็กๆที่สาบสูญ

สาบสูญไปเช่นเดียวกับเผ่าพันธุ์เล็กๆ กลุ่มชนเล็กๆ พิษพรรณพื้นเมืองต่างๆ สัตว์บกสัตว์น้ำต่างๆ

สาบสูญไปเช่นเดียวกับคัมภีร์มีค่าต่างๆ รากเหง้าเก่าแก่ต่างๆ

บางคำคืนภูหลับฝันถึงทะเลทราย

เสียงกระแสมร้อกร่ำคร่ำครวญกรีดบาดหัวใจ

หัวใจของพวกมึงพลัดพรายไปไหนแห่งใดกัน ดินขึ้นเกิด มนุษย์เอ๋ย

เร่งออกติดตามค้นหาขุมทรัพย์ล้ำค่ามันเกิด

ก่อนที่มันจะสาบสูญไปชั่ววินิจนินตร์

ความฝันที่ทำให้โกศกาอาตุร

กูอยากฝันถึงห้วงดาวและดาวเดือนไกลโพ้นต่างหากเล่า ไม่ใช่ดวงตาที่แล้งไร้ชีวิตเหล่านั้นสักหน่อย

แต่กูยังคงเปี่ยมด้วยความหวังอยู่เสมอ

ในทุกๆรุ่งอรุณอันสดกระจำง

กูลอบติดตามบางมนุษย์เข้าไปในสวนเล็กๆของเขา ในทุ่งนาเล็กๆของเธอ และกูได้เฝ้ามองดูเขาและเธอต่างพากันโอบกอดพิช

พรรณอย่างทะนุถนอมรักใคร่

ปวงพิชพรรณที่แข็งแกร่งและอดทนอย่างที่สุด

ด้วยพวกมันต่างก็รักใคร่ในมนุษย์พวกนั้น

ดูสิ พวกมันต่างก็กำลังโอบกอดมนุษย์ที่แข็งแกร่งและอดทนอย่างที่สุดไว้ดุจเดียวกัน

มนุษย์ตัวเล็กๆแห่งอุซาคเนย์

และมนุษย์ตัวเล็กๆยิ่งกว่าที่พากันวิ่งตามพวกเขาออกไป เนื้อตัวแทบจะเปลือยเปล่าเสียด้วยซ้ำ

ต่างก็พากันหัวเราะเริงใจ

เป็นหนึ่งเดียวกับดินน้ำลมไฟรายรอบตัว

และจังหวะที่แม่หนูน้อยได้ก้มลงเก็บใบไม้เล็กๆรูปหัวใจสีแดงขึ้นทาบทับทรวงอกเปลือยเปล่าข้างซ้ายของเธอ พलयัมกว้างจน

แลเห็นพื้นหลอ

จังหวะนั้นกูก็บอกกับตนเองได้ทันที ว่ากูจะยังไม่ไปไหน

“อนาคตอันเก่าแก่”

ใช่ กูเรียกขานมันเช่นนั้น

ท่ามกลางสองฟากฝั่งที่แตกต่างหลากหลาย ทั้งโอบเอื้ออารี ทั้งทารุณโหดร้าย

กูได้นำพาหัวใจสีแดงดวงน้อยนั้นไปด้วย
สัตว์ตึกคำบรรพท์กับหัวใจสีแดงดวงน้อย
เหนือกว่าแก้วมณีมีค่าทั้งหมดทั้งมวล
เช่นเดียวกับมีน้อยๆที่ได้ปลูกฝังเมล็ดดอกไม้ลงไปในผืนแผ่นดิน
เหล่ามนุษย์เล็กๆที่ได้นำพารุ่นอรุณอันเก่าแก่มาสู่หัวใจของกู
ทำให้เรือนกายกูสิ้นสะท้านด้วยความปีติยินดี
และพลอยทำให้เรือของพวกชาวประมงโยกโยนอยู่เหนือยอดคลื่นอย่างฉงนฉงาย
ลำตัวและเกล็ดผิวของกูหยอกล้อกับพื้นผิวของท้องเรือเหล่านั้น พลันกูได้ยินน้ำเสียงหวาดตื่นดังขึ้น
“เหมือนมีตัวอะไรมาหนุนท้องเรือเลยวะ พวกมึงรู้สึกเหมือนกูมั๊ย”
“ใช่ กูก็รู้สึกเหมือนมึงนั่นแหละ”
เปล่า ไม่ใช่พวกมึงหรอกที่ตอบคำ เพราะพวกมึงต่างก็ซิดเซียวและเบื้อไบ้ แต่เป็นกูต่างหาก
แต่ถึงอย่างนั้น พวกมึงก็ยังไม่ได้ยินเสียงของกูอยู่ดี
แม้ว่ากูจะบิดกายคลายเส้นอยู่ห่างจากพวกมึงไม่ถึงศอกถึงวาก็ตาม
กูผู้เฝ้าเคล้าคลอไปกับชีวิตของพวกมึงตลอดเวลา ตั้งแต่เกิดยันตาย
กูผู้ได้ยินแม้กระทั่งเสียงเพรียกหาในยามหลับละเมอของพวกมึง พวกมึงผู้เจ็บไข้-ใกล้ตาย เสียงเพรียกนั้น-
“น้ำ ขอน้ำให้ลูกเกิดแม่จ๋า...”

อย่าฝันถึงกู หากพวกมึงไม่มีความใฝ่ฝันแสนงาม
พวกมึงเคยเฝ้ามองดูแม่น้ำกันบ้างไหม?
แม่น้ำข้างนอก แม่น้ำข้างใน
กูอยู่ข้างนอก กูอยู่ข้างใน
กูปรารถนาเป็นหนึ่งเดียวเสมอ หากว่ามือของพวกมึงไม่ยื่นเข้ามายุ่มย่ามบงการเอาตามอำเภอใจ
มือของพวกมึงที่ปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะตัดดวง ที่จะครอบครอง
ที่จะแปรเปลี่ยนวิถีทางของกู ที่จะกักกันกุมขังกู
กูอยากให้พวกมึงเฝ้ามองดูแม่น้ำ เหมือนเช่นที่ศาสดาของพวกมึงเฝ้ามอง
เพราะว่าเมื่อไม่มีสิ่งนั้น ก็จะไม่มีการนี้
ไม่มีเหล่ามนุษย์ผู้ถูกสาปให้ต้องค้นหาหัวใจของตนเอง
เมื่อพวกมึงเฝ้ามองอย่างบริสุทธิ์ลึกซึ้ง
เมื่อนั้นพวกมึงก็จะเปลือยเปล่า
เปล่า- กูไม่ได้กล่าวหาว่าพวกมึงเปล่ากลวงเสียหน่อย
แต่พวกมึงจะเปลือยเปล่าและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติต่างหาก
พวกมึงไม่เคยผ่านการเป็นเด็กมาก่อนหรอกหรื
เหล่าเด็กๆหลายผู้หลายนามที่เคยขี่หลังกูเล่น-เริงใจ
ต่างก็ชี้และควบกูให้เลื้อยไหลไปไม่หยุดหย่อน
ท่ามกลางเสียงกูร้องโหวกเหวก เสียงหัวเราะสดใส่ก้องกังวาน
ขณะกูสะบัดเนื้อตัวจนกระเพื่อม-กระเซ็น

กระต่ายในดวงจันทร์สะท้อนอยู่ในดวงตา
เนื้อตัวเปลือยเปล่าของถูกกลายเป็นสีแสงจันทร์
เกล็ดของกิวบาวท่ามกลางสองฟากฝั่งแห่งแสงไฟ
พวกมึงพากันกล่าวขานว่าเป็นสัตว์ลึกลับ เพียงเพราะว่าพวกมึงมองไม่เห็นกู
พวกมึงผู้ไม่มีกระต่ายในดวงจันทร์อยู่ในดวงตา
พวกมึงผู้กำลังหันหลังให้กู
ทั้งๆที่มีกูดำรงอยู่ในชีวิต
ดูเกี่ยวกับการที่พวกมึงพากันปล่อยปละละเลยหัวใจ
กระทั่งมันได้หายสูญไป
และในคำคืนแสนงามเช่นนี้
กูได้ล่องลอยดวงไฟของความคิดฝันขึ้นสู่ท้องฟ้า ดวงแล้วดวงเล่า
เพื่อรำลึกถึงปวงปราชญ์และเหล่าศาสดาที่เคยได้จําพรรษาอยู่กับกู
เพื่อรำลึกถึงโคตรเหง้าเหล่ากอของกู พ่อแม่พี่น้องและญาติมิตรของกู
ทั้งโพนเทือกกู ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม และบึงบางกลางท้องทุ่งนา
ในบางคำคืนแสนงามเหล่านั้น
กูเคยได้ยินเสียงเล็กๆว่ามาจากเหล่าเรือนบ้านที่ห่อตัวอยู่ในรั้วกำแพง
“แม่จ๋า หนูเห็นดวงไฟอะไรก็ไม่รู้ ลอยขึ้นจากแม่น้ำ สวยจังค่ะ”
“เหลวไหลน่าลูก ไป-เข้านอนได้แล้ว เตียวพรงนี้ลูกต้องตื่นไปโรงเรียนแต่เช้ามิด”
“ไป-โรงเรียน-แต่-เช้า-มิด?”
กูพิมพ์เหมือนคร่ำครวญ

กูจะเล่าเรื่องมนุษย์เล็กๆผู้หนึ่งให้พวกมึงได้ฟัง
มนุษย์เล็กๆผู้ปฏิเสธโรงเรียน
โรงเรียนที่ห่อตัวอยู่ในรั้วกำแพง
เด็กชายผู้ตามใจพ่อแม่ด้วยการแต่งชุดเสื้อผ้าเครื่องแบบ แล้วเดินซีกแถวไปสู่โรงเรียนเหมือนเช่นเด็กคนอื่น ๆ
เด็กชายผู้เฝ้าฝันถึงแต่แม่น้ำอยู่ทุกขณะจิต
แล้วให้หลังเพียงสองปี เขาก็หันหลังให้กับรั้วโรงเรียน
เด็กชายผู้พร่ำบอกกับพ่อแม่ของเขาว่า-หากพญานาคยังคงมีอยู่ในแม่น้ำ เขาก็จะไม่อดตายอย่างแน่นอน
เด็กชายผู้ถือกำเนิดที่ริมฝั่งแม่น้ำ ในครอบครัวเล็กๆของชาวประมง
จึงวางดินสอและตำราเรียนลง
ก่อนก้าวเข้าสู่โรงเรียนแห่งดินน้ำลมไฟอย่างเต็มตัวและหัวใจ
เด็กชายผู้เฝ้ามองท้องฟ้าและก้อนเมฆ พลางได้ยินเสียงกระซิบของเหล่าผู้เฒ่า ว่าเมฆลักษณะแบบนี้รูปร่างแบบนี้มัน
หมายความว่าอะไร
มันหมายความว่าเมื่อเจ้าเห็นเมฆแบบนี้ เจ้าจงออกเรือไปเถิด แต่อย่าโลภมากบรรทุกเหล่าปลาามาเสียจนเรือจมลงกลางน้ำล่ะ
มันหมายความว่าเมื่อเจ้าเห็นเมฆแบบนี้ เจ้าจงเดินขึ้นโคกขึ้นดงไปเถิด เพื่ออาหารมื้อหน้าจะมีเห็ดมากมาให้เจ้าอิม่อร่อย
มันหมายความว่าเมื่อเจ้าเห็นเมฆแบบนี้ เจ้าจงเตรียมคราดไถแปลงนาไว้ได้แล้ว เพื่อเจ้าจะได้หัวน้าข้าวกล้าในนาที่ฝน
เด็กชายผู้เฝ้ามองท้องฟ้า พลางได้ยินเสียงกระซิบของเหล่าผู้เฒ่า ว่าวงคลื่นน้ำลักษณะนี้หรือแบบนี้มันหมายความว่าอย่างไร
วงคลื่นน้ำลักษณะต่างๆที่สามารถบ่งบอกถึงปลาชนิดต่างๆ

ลักษณะของการโบกครีบล้าง ครีบบ้าง และหาง

ลีลาการพูดของฟองอากาศลมหายใจ

ที่เหล่าผีผู้เฒ่าสามารถมองเห็นพื้นผิวน้ำลงไปอย่างประปรัง แล้วทำนายได้อย่างแม่นยำว่าฝูงปลาที่กำลังว่ายผ่านไป ชื่อว่าปลาอะไร

ปลาอะไร มีอุปนิสัยอย่างไร ชอบกินเหยื่อแบบไหน

เหล่าโรงเรียนในรั้วสามารถบอกได้ไหม?

ผิวเกรียมแดดและเส้นผมสีแดงกร้านของเขาสะท้อนอยู่ในดวงตาของกู

ท่วงท่าสงบนิ่งและมั่นคงในเรือลำน้อยของเด็กชายผู้นั้น

เป็นหนึ่งในเดียวกับกู

เด็กชายผู้ที่เป็นหนึ่งในเดียวกับกู

เติบโตขึ้นท่ามกลางแสงแดด สายลม และท่าฝน

ราวกับไม้ที่มีรากแก้วต้นหนึ่ง

เขาได้หยั่งรากของชีวิตและความคิดฝังลงไปในโลกอันตึกดำบรรพ์

เขาเดินสวนทางกับเหล่าเพื่อนและยุคสมัย พร้อมกับบรอยยิ้มอันแสนบริสุทธิ์ใจ

เขาผู้ที่เนื้อตัวและเสื้อผ้าอวลาร้อยด้วยกลิ่นโคลนดิน กลิ่นแดด กลิ่นน้ำ และกลิ่นเมือกคาวปลา

และในฤดูแล้งที่สายน้ำได้ขุดแห่งตามธรรมชาติ

เขาคนเดียวเท่านั้นที่ได้ยกร่องและขุดพรวนพื้นที่ชายฝั่งและสันดอนดินกลางแม่น้ำ ให้กลายเป็นแปลงสำหรับปลูกพืชผัก

โรงเรียนชีวิตและโลกของเขามีเพียงแม่น้ำสายเดียวเท่านั้น

ใช่แล้ว แม่น้ำเดียวกัน

เขาไม่ต้องการอะไรหรือสิ่งใดมากไปกว่านี้อีกแล้ว

เขาเพียงจูดรูปเทียนแล้วลอยกระทงดอกไม้สด พร้อมกล่าวขอมาต่อแม่ดินแม่น้ำแม่ลมแม่ไฟและกู ก่อนจะพาเรือและอุปกรณ์ต่างๆออกไปหาจับปลา

ภายใต้โค้งฟ้าครามและเมฆขาวเมฆเงิน

เมฆสีขาวสีเงินดูจเดียวกับเกล็ดควาววับของฝูงปลาที่พากันสะท้อนขึ้นเหนือผิวน้ำและแววแดด

ปู่ตายายและพ่อแม่ของเขาเกิดขึ้นมาที่ริมฝั่งแม่น้ำสายนี้ และตายจากไปที่ริมฝั่งแม่น้ำสายเดียวกันนี้

เจ้าอังคารของพวกเขาลำนั้นและดอกไม้สีขาวได้ล่องไหลไปกับสายน้ำไม่ทวนคืน-สายนี้

แต่ผีของพวกเขายังคงอยู่ ผีผู้เฒ่าจรรจาจากเขาอยู่ไม่รู้จบสิ้น

คำจรรจาที่เกี่ยวร้อยอยู่กับฤดูกาลดินน้ำฟ้าอากาศ

เสียงเพลงเพรียกแห่งฝูงมัจฉา

ทุ่งข้าว บ่อเกลือ และป่าบุงป่าทาม

เขาผู้ได้ยินเสียงของกู?

เขาผู้เชื่อมั่นว่ากูยังดำรงอยู่

ด้วยหัวใจโบราณกาลดูจเดียวกัน

เขาผู้เชื่อมั่นว่าถ้ากูตาย เขาก็จะตาย และโลกนี้ก็จะดับสูญ

นี่คือหัวใจสีทองของมนุษย์เล็กๆแห่งอุษาคเนย์

บัดชบเกิด กูไม่อยากจะตายจากโลกนี้ไปเลย

หรือไม่ว่าให้ดูตายจากไปเสียแต่เดี๋ยวนี้ มนุษย์เอ๋ย
เขาในวัยหนุ่มฉกรรจ์ได้สร้างครอบครัวชั้นที่ริมฝั่งแม่น้ำสายเดิม
กับหญิงสาวที่รักในวิถีชีวิตแห่งแม่น้ำดุดเดียวกัน
และลูกน้อยทั้งสองของเขาต่างก็หันหลังให้กับโรงเรียนที่อยู่ในรั้ว
เขาหัวเราะอย่างเห็นชั้นเมื่อนึกถึงตนเองในวัยเยาว์
เมื่อลูกๆของเขาต่างกล่าวออกมาในทำนองเดียวกันว่า หากพญานาคยังคงอยู่ พวกเขาก็จะไม่อดตายอย่างแน่นอน

อา- อนาคตอันเก่าแก่

ดินน้ำลมไฟเป็นสักขีพยานด้วยเถิด

เมื่อวันหนึ่งแม่น้ำโบราณสายนี้ต้องแปรปรวนอย่างผิดธรรมดา

ด้วยการขึ้นและลงของระดับน้ำที่ผิดแผกฤดูกาล

ด้วยสีของน้ำที่เข้มข้นขุ่นคลั่ก

สายน้ำที่เหือดแห้งอย่างยาวนาน

สายน้ำที่ท่วมจมหมู่บ้านริมฝั่ง

เหล่าปลาหลายชนิดที่สาบสูญ

หลากหลายชุมชนริมสองฝั่งแม่น้ำกลายเป็นหมู่บ้านร้าง ลำเรือต่างเกยแห้ง

ว่ากันว่าประเทศบ้านเมืองใหญ่โตที่อยู่ต้นน้ำโพ้นได้ก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำขึ้นจำนวนมาก

เขื่อนกันแม่น้ำ

พวกมึงกำลังกุมขังกู มนุษย์เอ๋ย

พวกมึงกำลังฆ่าเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ

พวกมึงกำลังทดสอบความรักและความศรัทธาของมนุษย์เล็กๆที่อยู่ในดวงตาของกู

หากว่าพญานาคยังคงอยู่ พวกเขาก็จะไม่อดตายอย่างแน่นอน

อา- หากว่าพญานาคยังคงอยู่

เมื่อไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ริมแม่น้ำที่สาบสูญ

พวกเขาได้พากันอพยพเข้าไปในผืนแผ่นดินที่แล้งไร้

เงินทองที่เก็บสะสมไว้จำนวนหนึ่งจึงได้แปรเปลี่ยนเป็นบ้านหลังน้อย เป็นแปลงนาเล็กๆเป็นโคหนึ่งคู่ เป็นไก่หนึ่งฝูง

กูเฝ้ามองดูพวกเขาด้วยหัวใจสะทกสะเทือน

กูจะทำอะไรเพื่อพวกเขาได้บ้าง

ชายผู้นำพาลูกเมียใช้จอบเสียมขุดกันลงไปใต้น้ำดินแห้งกระด้าง จอบแล้วจอบเล่า วันแล้ววันเล่า และคืนแล้วคืนเล่า

เพื่อจะได้หยอดเมล็ดข้าวลงไปหลุมดินเหล่านั้น หลุมแล้วหลุมเล่า

หลังจากที่เขาได้เฝ้าสังเกตดูลักษณะของก้อนเมฆในท้องฟ้า

ขณะกู่ร้อง ตกลงมาเถิด ตกลงมา

ครั้งเมื่อฝนแรกหลังร่วง

ภาพของสี่คนพ่อแม่ลูกที่กำลังเร่ร่อนร่ำร้ออยู่กลางสายฝน

ทำให้กูรู้ให้ด้วยสะเทือนใจ

และด้วยหัวใจโบราณดวงนั้น

ในทุกคำคืนที่ดวงจันทร์กระจ่างฟ้า

กูจึงได้มองเห็นผู้เป็นพ่อเดินแบกจอบแบกพลั่วนำพาลูกเมียออกไปยังกลางแปลงนา

ก่อนจะช่วยกันขุดจอบแทงพลั่วลงไปบนเนื้อดินแต่กระแวง

เสียงสะท้อนสะท้อนใจ

สลัซซ์กับกล่อมด้วยเสียงเพลงจากผู้เป็นพ่อและแม่

บทเพลงของคนยากไร้ในผืนดินแห่งสุวรรณภูมิ

กระต่ายในดวงจันทร์ก็ยังไม่อาจกลืนน้ำตา

พวกเขากำลังลงมือขุดสระด้วยแรงกายแรงใจมหาศาล คืบแล้วคืบเล่า

ยามหลับนอนพวกเขาต้องยกสองแขนสองมือประสานกันไว้เหนือหัว เพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยที่เฝ้ารูมเร้า สองฝ่ามือที่แตก
ซำระบม

ผ่านไปเนิ่นนานวัน

เมื่อได้ความกว้างความลึกของสระที่ต้องการแล้ว

พวกเขาทั้งสี่จึงช่วยกันเหยียบย่ำหน้าดินในสระให้แน่นเต็ม ทั้งเกณฑ์แรงโคมาช่วยอีกสองแรง

และไม่นานจากนั้น สระของพวกเขาก็สามารถเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ได้ตลอดฤดูแล้ง

และยังมีกุ่มหอยปูปลาให้ได้จับกินตลอดทั้งปี

ด้วยหัวใจโบราณและอนาคตอันเก่าแก่เท่านั้น มนุษย์เอย

กู่อยู่ที่นี้ ในหัวใจโบราณ มนุษย์เอย

กู่เฝ้ามองดูมนุษย์เล็กๆผู้แข็งแรงและอดทน

มนุษย์ผู้ยืนหยัดและยืนยันที่จะมีชีวิตอยู่ท่ามกลางดินน้ำลมไฟ

ด้วยไม่ต้องการอพยพเข้าสู่มืองและนครแห่งอุตสาหกรรมเหมือนเช่นผองเพื่อนบ้าน

พวกเขาพากันปลูกต้นไม้ต่างๆรายรอบผืนนา

พวกเขาเรียนรู้ที่จะอยู่กับผืนแผ่นดิน เฉกเช่นการเรียนรู้ที่จะอยู่กับแม่น้ำในครั้งเก่าก่อน

พวกเขามีข้าวเปลือกเหลือเก็บไว้ในยุ้งฉาง

มีผักต่างๆ ลูกไม้ต่างๆ

มีไข่ไก่และไข่เป็ด

มีกุ่มหอยปูปลา

มีพืชสมุนไพร

พวกเขาไม่อาจลืมน้ำสายน้ำนั้น

แม่น้ำที่พวกเขาเกิดและเติบโตอยู่ที่นั่น

แม่น้ำที่พวกเขากราบไหว้บูชา และศรัทธาเชื่อมั่นว่ากู่ยังคงดำรงอยู่

ไม่มีใครกุ่มขังกู่ได้หรอก มนุษย์เอย

วันนี้ชายวัยกลางคนและเมียของเขาอิงเฝ้าฝืนถึงวัยเยาว์ของพวกเขา

วัยเยาว์ที่ได้เฝ้าดูดวงไฟพญานาคกับพ่อแม่พี่น้อง ที่ริมฝั่งน้ำแห่งนั้น ปีแล้วปีเล่า

ดวงไฟพญานาคดวงแล้วดวงเล่าที่ผุดพ่นขึ้นจากผืนน้ำ ในคำคืนสืบทอดคำของเดือนสืบทอด

ดวงไฟที่ทำให้เขาเชื่อมั่นในวิถีชีวิตที่ได้เลือกแล้ว

วิถีชีวิตที่เป็นหนึ่งเดียวกับดินน้ำลมไฟ

และสัตว์ดิग्คำบรรพ์ตัวหนึ่ง

โดยไม่ต้องตามแห่ไปพิสูจน์ร่องรอยของกู่? ที่ตกเป็นข่าวอยู่เนืองๆว่าไปปรากฏขึ้นที่บ้านโน้นเมืองนั้น

แต่ด้วยวัตรปฏิบัติ และแรงกายแรงใจที่แข็งขันและมั่นคงเท่านั้น

และภูมิใจได้ว่าพวกเขาเป็นมนุษย์ที่หลุดพ้นจากคำสาปนั้นแล้ว
คำสาป และหัวใจที่สาบสูญ
และในคำคืนนี้
คำคืนสิบห้าคำของเดือนสิบเอ็ด
เขาได้ทำครอบครัวไปนั่งเฝ้ารอคอยบางสิ่งบางอย่างอยู่ที่ริมสระน้ำกลางผืนนา
สระน้ำที่พวกเขาได้เนรมิตมันขึ้นมาด้วยมือ
แม้ว่าแม่น้ำสายนั้นได้สาบสูญไปแล้ว
แต่หัวใจโบราณยังคงอยู่ในพวกเขา
และแล้ว-
เสียงลูกสาวตัวน้อยของเขาแจ่มกระจ่างดุจเดียวกับแสงจันทร์ที่อาบคำคืนนี้ไว้
“พ่อจ๋า แม่จ๋า ดูนั่นสิ ดูนั่น”
ขณะที่ดวงไฟความใฝ่ฝันของกู่ค่อยๆ ผุดพ่นขึ้นเหนือพื้นผิวน้ำของสระเล็กๆ
ทีละดวง ทีละดวง...

#feedDD #MASS